1766 წ. ოქტომბრის 20. – სოლომონ მეფის წერილი ყიზლარის კომენდანტს, გენ. ნ. პოტაპოვს: სამეფოში ტყვის სყიდვა ავკრძალე, ამიტომ სულთანმა ოთხგზის შემომისია ჯარი და მთხოვს ჩემს ქვეშევრდომებს ქრისტიანებით ვაჭრობის ნება დავრთო; მე მზად ვარ ვუხადო ხარკი სულთანს, მაგრამ ადამიანებით ვაჭრობას ვერ დავუშვებ; თუ ბრძოლა წავაგე, მზად ვარ დავთმო პატივი და სიმდიდრე და გადმოვსახლდე რუსეთში, რაზედაც ვითხოვ იმპერატორის ნებართვას[1]

ქ. სრულიად იმერეთისა მეფე სოლომონ მოგახსენებ:
მის მსვლელობას უფალს ყიზლარის მსაჯულს, უფალს
იანარალ მაიორს ნიკოლაი ალექსეიძესს!

wels ivlisis Tves xvanTqaris bZanebiT sareskeri axalcixis faSa asana, amasis faSa, sTvazis faSa ajiali begi da yafuCi, da Semdegni amaTni oTxmoci aTasisa da umetesisa jariTa Cemze gamogzavna, Cemi samefos asaoxreblaT. da odessca Camovida jari, mravali wmindani eklesiani Siagines, dawves da daagcies, da wmindani xatni daamtvries da rvaasi tyve waiyvanes _ qristianis suli. da mizezi ese aris jaris gamosevisa Cemzeda: romelnica Cems uwin Cemni naTesavni imereTis mpyrobelni mefeni bZanebulan, imaT ara Tu Tvisis nebiT, xuanTqris brZanebiT niadaga Zlieris jaris gamoseviT, qristiane tyve TaTarze usyidvinebiaT imereTis xalxisaTvina.

da odesac me Cemi samefo davipyar, maSinve brZaneba gavec, rom qristiane tyve TaTarze aRara gasyiduliyo, romelica dReindlamdi arc gasyidula. da odesac es saqme Seityo xuanTqarman, ganrisxda da, am jaris garda,[2] samgzis jari gamomisiva da samjerve gavimarjveT,[3] Svidi aTasobiT, xuTiaTasobiT davxoceT da sxvani darComilii sircxvileulni gabrunden.

da ra es jari imereTSi Camovida, mas aqeT xuvanTqris farmani orjel momsvlia ama ZaliTa, rom rogorc pirvel imereTis mefeTagan dasturi hqonia imereTis xalxs tyvis syidvisa, egreTve aw Sen daeci dasturi Sen samefoSi, rom TaTarze qristiane tyve iyidebodes da, Tu amas aRasruleb, mec mwyalobeli viqnebi Senio. da magieri pasuxi Cem mier miwerili xuanTqarTan: romelic dasabamidgan begara zdebia Cems xalxs, imis momcemi var da umetesisac da Cems sicocxleSi qristianesagan erTis sulis gasyidvac ar iqneba da verc dasturs mivcem. da am werilze ufro gajavrebula da ubZanebia xvanTqars, rom jarma imereTSi izamTroso da am jarisagani ramdonime aTasi gabrunda da sxuani imereTSive quTais cixeSi dganan. Tquens msulelobasac moexseneba, maxmadianni rogori daucxromelni mterni arian qristianobisa. Tu Cemi samefo Cems nebaze damaneba da tyvis syidva ara SemamikveTa, xom viqnebi Cems samefoSi da, Tu ar daiSala da damiJina tyvis gasyidvis dasturis micema xalxisa, me arc xorcielі simdidre da dideba da pativi minda da arc Cemis sulis wawymenda. da Cemi ganzraxuloba es aris, rom Cemi samefo dauteo, marTlmadidebels da yovlad mowyales xelmwifis safarvels queSe gadmovide da amas vevedrebi mis imperatorobis didebulebas, romelnic CemTan

[1] valerian maWaraZe, masalebi XVIII saukunis meore naxevris ruseT-saqarTvelos urTierTobis istoriisaTvis, naw. III, nak. I, Tb., 1988. gv. 225-226.

[2] igulisxmeba 1766 wlis Semoseva 80 aTasiani jariT.

[3] igulisxmeba Semosevebi 1763, 1764 da 1765 wlebSi.

Tavadni, aznaurni da glexni Tan gadmamyvebian, an romels adgils brZanebs Cvens dasaxlebas, an ras dedobrivs mowyalebas moiRebs Cvenze, eseni sruliad mis didebulebis karze misweroT. da odesac magieri bZaneba mogividesT, oseTSi myofs mqadagebels iRumens grigolis uboZeT. vici, rom mis impera-torobis didebulebis erTgulis aris da saidumloT Semomitans. da romelic TqvenTan gamogzavnilni Tavadi aris wigniT, sardali qaixosro wereTeli, da mouravi sruliad imereTisa giorgi abduSeriZe, amas viTxov Tqvenis msvlelobisagan, rom yizlaridama male gamoabrunoT ukanve.

okdobers ocs.

aTas Svidas samocda eqvs weliwads.

□[4]

[4] muris beWedi warweriT: `daviTis norCi jvriT mters movrCi mefe solomon~.